

МАКЕДОНСКО ПРЕКРШОЧНО ПРАВО – ПРОБЛЕМИ

УДК 35.076.7.077.3:34.132.6/497.7)

1.03 Кратка научна статија

Апстракт

Целта на овој труд е да се посвети внимание на едно поново прашање поврзано со администрацијата, односно модерна и ефикасна прекршочна постапка. Основна задача во тој поглед ми е да ја утврдам фактичката состојба во поглед на имплементацијата на правните прописи со кој е регулирана оваа материја. Исто така битно прашање во тој поглед претставува и спроведувањето на реформата на прекршочната постапка од страна на управните органи во врска со исполнувањето на обврските кој им се наметнати со донесувањето на Законот за прекршоци во 2006 година.. Трудот ги објаснува начините на спроведување на Законот за прекршоци во практиката, нуди решенија за субјектите и институциите кој учествуваат во процесот на исполнување на насоките (условите) содржани во дополнителните закони од оваа област, и укажува на ризикот од превземените, односно непревземените мерки и активности.

Предмет на мојот труд се: нормативните решенија и практичните аспекти на: системот на водење на прекршочната постапка; дефинирање на значењето и улогата на административните капацитети ма прекршочните органи. Исто така претставени се сите процеси и остварени резултати кои ја прикажуваат функционалноста и ефикасноста на комисиите за одлучување по прекршок во водењето на прекршочната постапка.

Клучни зборови: ефикасност, прекршочна постапка, прекршочен орган, правна сигурност, административните капацитети

I. Вовед

Основни претпоставки на мојот труд е потрбата од Реформата на прекршочната постапка, која треба да биде посветена на следново:

¹ Магистар по административно право и јавна администрација

- прекршочната постапка да биде економична и добро организирана;
- да се обезбеди професионалност на прекршочните органи;
- прекршочните органи да работат во согласност со најдобрите практики во Европската Унија.

За остварување на оваа визија неопходно е знаење, но исто така и поголеми капацитети за креирање на продуктивни и кохерентни политики за да се задоволат јавните цели, како и продуктивни системи за управување и унапредување на организационите структури, и конечно, администрација во насока на подобри услуги на граѓаните.

Државната управа треба активно да учествува во креирањето на политиката, вклучувајќи го регулирањето на пазарите и стимулирање на приватната иницијатива. Потребна е подобра координација на сите нивоа, со цел да се избегне неисправни и заемно противречни политики и закони. Јавната администрација треба да биде во можност да обезбеди готови квалитетни услуги за граѓаните и бизнисите, а за тоа треба една модерна администрација.

Коренитиот пресврт што го воспостави Закон за прекршоците², се движи во насока на уредување на прекршочната област на начин што прекршочната постапка се одвива пред органи на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања и пред надлежни судови. Новините кои ги внесе овој закон беа неопходни заради успешно, ефикасно и ефективно спроведување на прекршочната постапка, било пред прекршочните органи или пред судовите, како и олеснување и поедноставување на истата, а со цел на позитивно делување врз сторителите на прекршоци во смисла на нивно превентивно и ресоцијализирачко вклопување во општеството. За да се задржи целта на креирање на еден системски пристап кон оваа област од Закон за прекршоците произлезе обврска за органите на државната управа и другите организации и институции за усогласување на материјалните закони со Законот за прекршоците, кој процес во изминатите години успешно беше спроведен.

² Сл.Весник на Р.Македонија бр.62/06 од 22.05.2006 година

При примената на Законот за прекршоците во изминатите години, се покажа дека дел на законски решенија се успешно применливи во праксата, меѓутоа се воочија и голем дел од законски одредби кои се недоуредени, не прецизни и недоречени, со што ваквите одредби во праксата ја отежнуваат примената, односно не овозможуваат соодветни одговори при практикувањето на законот. Поради ова, а особено од причина што во меѓувреме беше донесен и новиот Закон за кривична постапка, стана неопходно потребно да се донесе нов Закон за прекршоците.

Со донесувањето на Законот за прекршоците во 2006 година се воспостави нов систем на водење на прекршочната постапка за одделни прекршоци утврдени со закон. Така, покрај судовите, со овој закон се овозможи прекршочната постапка да ја водат и прекршочната санкција да ја изрекуваат и органите на државната управа, организациите или другите органи што вршат јавни овластувања (во понатамошниот текст прекршочни органи). Во тој контекст, со оваа анализа се врши согледување на состојбите во сферата на прекршоците од аспект на применувањето на Законот за прекршоците, но и од аспект на материјалните закони во деловите што ја регулираат прекршочната материја, а се спроведуваат од страна на органите кои имаат својство на прекршочен орган. Поточно, оваа анализа претставува обид за проценка на резултатите од практичното спроведување на мерките утврдени во Стратегијата за реформа на правосудниот систем, според која предвидено е:

- Обврска за усогласување на сите закони што содржат прекршоци
- Формирање на комисии за прекршоци во органите на управата, надлежни за решавање за прекршоци.³

II. Нормативните решенија и практичните аспекти на: системот на водење на прекршочната постапка

³ Стратегија за понатамошно спроведување на Реформата на правосудниот систем, Министерство за правда, Мај 2009, Скопје.

Нормативната рамка со која се уредува процесот на креирање политики и соодветните институции ја обезбедува Уставот на Република Македонија, Законот за прекршоци, Закон за прекршоци против јавниот ред и мир, Закон за безбедноста на сообраќајот на патиштата, Закон за малолетничка правда, како и бројни посебни закони и подзаконски акти и други документи што ги уредуваат процесите релевантни за функционирањето на системот за креирање политики. Општата правна рамка за процесот на донесување одлуки е кохерентна и целосна.

Во 2005 година, Собранието на Република Македонија ги донесе Уставните амандмани со што за прв пат во РМ беше создадена можност во случаи утврдени со закон, за прекршок, покрај судските органи, санкција да може да изрече и орган на државната управа, чија што пак одлука ќе подлежи на судска заштита под услови и постапка уредена со закон. Уставните амандмани го содржат следново:

- За прекршоци определени со закон, санкција може да изрече орган на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања.

- Против конечна одлука за прекршок се гарантира судска заштита под услови и постапка уредени со закон.⁴

Во мај 2006 година, беше донесен и Законот за прекршоците со што се дооформи правната рамка на казненото законодавство. Со овој закон се направи јасна дистинкција во надлежноста на судовите и прекршочните органи, воведо прилично доста нови институти како обележје на неговиот реформаторски карактер. Неговата цел покрај останато беше да се намали репресијата, а да се зголеми превенцијата. Ова се постигна преку новите институти предвидени со овој закон како што се: посредување, порамнување, издавање на платен налог и.т.н.⁵

Законот за прекршоците по својата природа претставува комплексен закон со кој за прв пат се отвори можноста да се воведат прекршочни постапки и да се изрекуваат прекршочни санкции од страна на несудските органи на државната власт. За да се примени оваа нова надлежност на органите, беше потребно да се проценат состојбите за да се утврди каде најефикасно може да се примени

⁴ Амандман XX, Устав на РМ, 2005.

⁵ Закон за прекршоци, (Сл.Весник на Р.Македонија бр.62/06), 22.05)2006.

прекршочната реформа, со што ќе се придонесе за намалување на преоптовареноста на судовите со прекршочни предмети.⁶

Спротивно на ваквата определба, ниту еден од анализираните органи не направил претходна анализа, односно проценка на влијанието пред пристапувањето кон приспособување на материјалните закони заради стекнување својство на прекршочен орган, а со тоа и стекнување основа за формирање комисији за одлучување по прекршок и, конечно, за започнување со примена на новата функција - изрекување санкции..

Покрај ова, со ваквиот пристап и однесување на органите се создава одредена неизедначеност во однос на:

(1) областите во кои органите постапуваат како прекршочен орган (на пример, постојат инспекторати кои немаат прекршочни надлежности во областа во којашто дејствуваат, како што е случај со други органи од ист вид, но во други области);

(2) бројот на формираните комисији за одлучување по прекршок (при што критериум може да биде видот на прекршокот што е во надлежност на органот или пак бројот, односно фреквентноста на прекршоците); и

(3) нивниот состав и положба (а притоа отсуствува реална проценка за обемот и движењето на прекршочните предмети во тие области);

Примери од практиката кој укажуваат на ова:

- Законот зза прекршоци беше правен основ и за понатамошното формирање на прекршочните органи во МВР. Секторот за прекршоци е формиран во март 2007 година како нова организациона единица во Министерството. Министерството за внатрешни работи беше прв орган на управата каде што се систематизираше ваков организационен облик и воедно прв отпочна да работи и да ги применува веќе донесените законски решенија. Во 2015 година, оваа организациона единица премина во повисок организационен облик и е именувана како Оддел за прекршоци.⁷

⁶ Информација за потребата од ново пристапување кон усогласување со одредбите на Законот за прекршоци, Министерство за правда, октомври 2006 година, Скопје.

⁷ <http://www.mvr.gov.mk/page/sektor-za-prekrshoci>

- Согласно одредбите на *Законот за безбедност и здравје при работа*, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува органот на државната управа надлежен за работите од областа на трудот. Прекршочната Комисија е составена од овластени службени лица вработени во органот на државната управа надлежен за работите од областа на трудот од кои еден ја врши функцијата на претседател на Прекршочната комисија.⁸

Врз основа на овие одредби во Министерството за труд и социјална политика формирани се: Одделение за спроведување и водење на постапка за прекршоци од областа на работните односи и Одделение за спроведување и водење на постапка за прекршоци од областа на безбедност и здравје при работа (во состав на Сектор за прекршоци од областа на работните односи и областа на безбедност и здравје при работа), кои извршуваат работи кои се однесуваат на поведувањето и спроведувањето на прекршочни постапки во областа на работните односи и областа безбедност и здравје при работа, а во врска со имплементацијата на одредбите од Законот за работните односи и Законот за безбедност и здравје при работа и другите закони и подзаконски акти што ги уредуваат овие области.⁹

- Кога општинскиот комунален инспектор, комуналниот инспектор на општините во градот Скопје, комуналниот инспектор на градот Скопје и униформираниот полициски службеник ќе утврдат дека е сторен прекршок од членовите 29, 29-а, 32, 34 и 35 на *Законот за јавна чистота*, ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот суд, а кога ќе утврдат дека е сторен прекршок од членовите 30 и 37 на овој закон ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка пред Комисијата за одлучување по прекршоци во Министерството за транспорт и врски.¹⁰ За таа цел во Министерството е формиран Сектор за прекршоци.

- Ако при вршење на надзорот државниот инспектор, овластениот инспектор на општината или на градот Скопје за патен сообраќај дојдат до сознание дека постои основа на сомневање дека е извршен прекршок со кој е сторена повреда на

⁸ Закон. за безбедност и здравје при работа (Сл. Весник на РМ број 53 од 11. 04. 2013г.), член 53 ,54..

⁹ Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за внатрешна организација на Министерството за труд и социјална политика, Министерство за труд и социјална политика, (Број 04-905/12) 07.02.2012 година, Скопје.

¹⁰ Законот за јавна чистота (Службен весник на РМ, бр. 130) 30.09.2010 година.

Законот за превоз во патниот сообраќај или друг пропис, должни се без одлагање да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд, односно пред Комисијата за прекршоци во Министерството за транспорт и врски.¹¹

▪ Државниот пазарен инспекторат, како орган во составот на Министерството за економија, со својство на правно лице, своето работење го заснова врз одредбите на Законот за државен пазарен инспекторат, со кој се уредуваат неговите надлежности и овластувања, како и повеќе посебни закони.¹²

За поголемиот број на прекршоци предвидени во овие закони надлежно да решава е Одделението за прекршоци формирано во Државниот пазарен инспекторат.

▪ Одделение за прекршоци формирано е ио Управата за јавни приходи, орган во состав на Министерството за финансии, со својство на правно лице. Тоа одлучува за прекршоци предвидени во посебни даночни закони. Закон за данокот на добивка (31.07.2015) Закон за данокот на додадена вредност (24.12.2015), Закон за донации и за спонзорства во јавните дејности (04.09.2015), Закон за финансиска дисциплина (15.12.2015), Закон за игрите на среќа и за забавните игри (04.09.2015), Закон за персоналниот данок на доход (13.11.2015) и др.

III. Кадровските капацитети на прекршочните органи

¹¹ Законот за превоз во патниот сообраќај (Сл. весник на РМ бр. 114/2009; 83/2010; 140/2010; 17/2011 и 53/2011).

¹² - Закон за трговија (Сл. Весник на РМ 16/04...115/10),

- Закон за заштита на потрошувачите (Сл. Весник на РМ 38/04...877/07

- Закон за угостителска дејност (Сл. Весник на РМ 62/04115/10),

- Закон за заштита од пушењето (Сл. Весник на РМ 36/95...35/10),

- Закон за туристичка дејност (Сл. Весник на РМ 162/04...189/08),

- Закон за вршење на занаетчиска дејност (Сл. Весник на РМ 62/04...115/10),

- Закон за безбедност на производите (Сл. Весник на РМ 33/06...63/07),

- Закон за индустриска сопственост (Сл. Весник на РМ 21/09),

- Закон за трговски друштва (Сл. Весник на РМ 28/04...87/08),

- Закон за вино (Сл. Весник на РМ 69/04...42/08), -

Закон за радиодифузна дејност (Сл. Весник на РМ 100/05...132/08), ,

- Закон за тутун и тутунски производи (Сл. Весник на РМ 24/06...88/08), 26. Закон за стокови резерви (Сл. Весник на РМ 84/08),

- Закон за такса за привремен престој (Сл. Весник на РМ 19/96...88/08), 29.

- Закон за енергика (Сл. Весник на РМ 63/06...106/08),

- Закон за електронски плаќања (Сл. Весник на РМ 63/06...36/07),

- Закон за надзор на пазарот (Сл. Весник на РМ 48/10), -

Предуслов за формирање на оперативни институции според барањата на евроинтегративниот процес е анализата на постојната законска и институционална поставеност и капацитет на надлежните институции, како и анализата на хоризонталните врски со други министерства или органи на управата од аспект на приближувањето и имплементацијата на европското законодавство. Овој аспект на анализа треба да биде инкорпориран во функционалните анализи на органите на државната управа.¹³

Овластувањето за водење прекршочна постапка, според Законот за прекршоци од 2015 година се следните:

(1) Постапката пред прекршочниот орган ја води комисија за одлучување по прекршок утврдена со закон или друг пропис.

(2) Членови на комисијата се овластени службени лица со соодветен степен на стручна подготовка и потребно работно искуство, од кои најмалку еден од членовите е дипломиран правник со положен правосуден испит.¹⁴

Дилемите што се наметнуваат во моментот кога органот добива својство на прекршочен орган (Комисијата за одлучување по прекршок) се следниве:

(1) критериумите врз основа на кои ќе се определат членовите на Комисијата за одлучување по прекршок;

(2) какви работни задачи ќе извршуваат тие во органот, и

(3) каква треба да биде организационата поставеност на Комисијата.

Притоа, во Законот за прекршоците генерално се дефинирани условите што треба да ги исполнуваат членовите на Комисијата, од аспект на стручната подготовка и потребното работно искуство. Таквото нормирање има за цел да му овозможи на прекршочниот орган послободен простор при креирањето на кадровската структура на Комисијата, за да ги има предвид областите во кои тој ќе постапува по прекршочните предмети.

Меѓутоа, во Законот за прекршоците не е опфатена една друга димензија на ова прашање, која посредно повеќе се однесува на самиот статус на Комисијата, односно на обезбедувањето на самостојноста на нејзините членови при водењето

¹³ Стратегија за реформа на јавната администрација во РМ (2010-2015) од 21 декември 2010 година.

¹⁴ Член 59. (Службен весник на РМ, бр. 124 од 23.07.2015 год.).

на прекршочната постапка. Ова е особено важно затоа што на сторителот на прекршокот мора да му се гарантира правично и објективно одлучување пред надлежен, независен и непристрасен прекршочен орган, заради доследно применување на основните начела во прекршочната постапка кои се во функција на заштита и почитување на човековите права и основни слободи утврдени во Уставот на Република Македонија.¹⁵

Тргувајќи од оваа состојба, се поставува прашањето дали во практиката на сторителот му се овозможува и обезбедува еднаква, непристрасна и објективна примена на законите во решавањето на прекршочните предмети, односно дали при одлучувањето, членовите на Комисијата се наоѓаат, од една страна, во положба која го оневозможува нивното непристрасно работење и, од друга страна, во подредена положба во однос на функционерот кој раководи со прекршочниот орган. При ваква поставеност на комисиите, тешко може да се применат основните начела на прекршочната постапка при определувањето на прекршочната одговорност на сторителот, како што се начелата на законитост и легитимност, слободна проценка на доказите, контрадикторност, рамноправност и сл.

Во тој контекст, интересна е законската поставеност и кадровската структура на Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата. Во ова тело функционерите кои се именувани од страна на Собранието на Република Македонија се членови на самата Комисија која ја води прекршочната постапка и ја изрекува прекршочната санкција.¹⁶

Имајќи ги предвид овие состојби, се препорачува во Законот за прекршоците прецизно и јасно да се дефинираат критериумите за кадровската структура на Комисијата за одлучување по прекршок и за нејзината поставеност во рамките на прекршочниот орган. Ваквата законска одредба би значела заложба за обезбедување стручност, непристрасност и професионалност на членовите на Комисијата, од една страна, и самостојност и независност во одлучувањето на Комисијата при постапувањето по прекршочните предмети, од друга страна.

¹⁵ Гризо Н, Давитковски Б, Павловска-Данева А, Јавна администрација, Скопје, 2011.

¹⁶ Деловник за работа на Комисијата за одлучување по прекршок, 29.12.2010 година.

Посебно се пропорукува во овој процес, активно да се вклучат и прекршочните органи, за да се обезбеди конструктивна помош при утврдувањето на критериумите, со што ќе се обезбеди еден заеднички консензус за прифаќање и доследна примена на одредбите од Законот за прекршоците при менувањето на материјалните закони.

Континуираната едукација на членовите на комисиите за одлучување по прекршок претставува битен услов за создавање квалитетен и компетентен кадар кој ќе биде способен објективно да ги применува одредбите од Законот за прекршоците. На овој начин, се зголемува и самиот интегритет на членовите на комисиите при определувањето на прекршочната одговорност на сторителите. Токму затоа, се поздравуваат досегашните активности на Академијата за судии и јавни обвинители, која преку Проектот за обука на прекршочните органи и прекршочната постапка пред прекршочните органи, според Законот за прекршоците, извршила обука на 591 учесник во периодот 2008–2009 година, а 373 учесници во периодот 2010–2011 година, при што биле опфатени и членовите на Комисиите за одлучување по прекршок од прекршочните органи.

Меѓутоа, загрижува односот на прекршочните органи кон продолжувањето на оваа практика, односно отсуството на воспоставен систем за постојана едукација на членовите на Комисиите за одлучување по прекршок.

Притоа, уште позачудувачки е фактот што се смета дека изготвувањето план за обука за примена на Законот за прекршоците не е во надлежност на прекршочниот орган. Затоа, се препорачува прекршочните органи задолжително да планираат и да организираат континуирани обуки на членовите од Комисиите за одлучување по прекршок, со што ќе се овозможи подигање на свеста за доследна примена на основните начела на прекршочната постапка. На тој начин ќе се поттикне процесот на размена на ставови и практични искуства меѓу прекршочните органи, како и конзистентната примена на одредбите од Законот за прекршоците.

IV. Ефикасноста на комисиите за одлучување по прекршок во водењето на прекршочната постапка

Ефикасноста може да се определи како однос помеѓу постигнатите резултати или ефекти и ресурсите што се употребуваат. Таа се пресметува преку делење на исходите (резултатите или ефектите) со она што се внесува како ресурс (административен кадар, потрошено време, технички, материјални средства). За ефикасноста не е важно само времето во кое ќе се операционализира поставената цел/задача, туку многу важна компонента е и количеството материјални и човечки ресурси што ќе бидат потрошени. Ефикасноста го акцентира трошокот на активноста потребен за да се постигне дадениот резултат.¹⁷

Во овој контекст, во македонската администрација е неопходно сузбивање на нерационалното трошење на ресурсите – материјални, технички и кадровски. Вредноста за пари треба да биде основната водилка во работењето на модерниот администратор, кој мора да продуцира повеќе и подобро, со помалку трошоци.

Реформата на прекршочната постапка е водена од страна на целокупната визија да се создаде прекршочни органи кои се повеќе продуктивни, поефикасни и поодговорни, кои ќе им служи на граѓаните на подобар начин за помалку пари, и дека ќе работи врз основа на транспарентен и отворен повик, и со тоа навистина да биде фактор за обезбедување континуиран и одржлив социо-економски развој.

За остварување на ова неопходно е знаење, и поголем капацитети на Владата за создавањето на продуктивни и кохерентни политики за да се исполнат јавните стратешки цели:

- продуктивни системи за управување,
- подобрена организациони структури,
- обезбедување на економично управување и користење на ресурси.

Новиот **предлог правила** за создавање функционално и ефикасно управување на прекршочните органи би требало да го опфатат следниве клучни цели:

1. Нов план за градење и јакнење на Органи за одлучување по прекршок - мерки во насока на детерминирање на активностите во однос на градење на демократски,

¹⁷ Гризо Н, Давитковски Б, Павловска-Данева А, Јавна администрација, Скопје, 2011

компетентни и оддржливи органи. Градењето на институциите од аспект на спроведување на функциите кои произлегуваат од Законот за прекршоци кој опфаќа етаблирање на нови комисии, реорганизација на постојните комисии преку промена на функциите кои се извршуваат, јакнење на постојните комисии за поефикасно извршување на своите функции.

2. *Нова стратегија за обука на членовите на комисиите за одлучување по прекршок* - која претставува општ документ што ги определува потребите, целите, целните групи и формите за обезбедување на обука на членовите, од хоризонтален и секторски ориентиран аспект. .

3. *Надградба и зајакнување на институционалните капацитети* – Развојот на човечките ресурси, пред се, соодветната организација и подготвеност на прекршочните органи е значаен предуслов за ефикасна имплементација на прекршочното законодавство. Во оваа насока во Република Македонија треба да се спроведе реформа на прекршочното право со цел обезбедување на нејзина поголема професионалност, отчетност, компетентност и независност во работата. Процесот на европска интеграција не го изолира научниот потенцијал во земјата и за негово успешно спроведување е неопходна соработка со академскиот свет, како на оперативно поле така и на полето на развој и истражување.

4. *Јасно дефинирани задачи и надлежности на прекршочните органи* - На познавачите им е јасно дека реформите во нашата држава сè уште не се довршени. Новите прекршочни закони во Република Македонија не се крај на реформата, туку само еден (важен) чекор во процесот на реформата, која не е завршена! Имено, дури ни самите законски текстови не се конзистентно концепциски завршени, а бројни правни и практични прашања допрва треба да се заокружат.

Не постои идеална и непроменлива, еднаш засекогаш дадена структура за управување и координација на процесот на европска интеграција. Но, досегашното функционирање на постојниот систем постигна видливи и признати резултати, во поттикнувањето и збогатувањето на процесот на европска интеграција.

V. Заклучок.

Може да се заклучи дека правниот систем во областа на прекршочното

право во моментот се наоѓа на релативно високо ниво на развој, во смисла на постојната законодавна рамка. Од таа гледна точка, идните нормативни активности главно треба да се концентрираат на подобрување на одредени елементи на сегашната правна, односно регулаторна рамка, како и кон понатамошно усогласување на постојното законодавство со широко прифатените стандарди и начела на повеќето важни меѓународни институции.

Во Република Македонија има потреба да се донесе нов Закон за прекршоците, но за кој ќе има бројни институционални дебати во кој ќе бидат вклучени сите теоретичари, судии, претставници на Министерството за правда, бизнис заедницата, адвокатската заедница и сите заинтересирани граѓани, врз основа на кои би се обезбедило следново:

- континуирано оценување и анализирање на состојбите во сферата на прекршоците, со цел објективно да се определат условите во кои се води прекршочната постапка и се изрекуваат прекршочните санкции;

- зголемување на професионалноста, непристрасноста и стручноста на членовите на комисиите за одлучување по прекршок, со цел да се овозможи правилна примена на одредбите од Законот за прекршоците;

- обезбедување самостојност и независност на посебните организациони единици за водење прекршочна постапка, заради постигнување неутралност при утврдувањето на прекршочната одговорност на сторителот;

- постојана едукација на членовите на комисиите за одлучување по прекршок, заради подобрување на нивните способности за водење на прекршочната постапка;

- донесување и применување на деловник за начинот на работа на комисиите за одлучување по прекршок, заради полесно, пофункционално и поефикасно организирање на активностите при водењето на прекршочната постапка;

- правилно спроведување на постапката за порамнување, за да не дојде до нарушување на правата на сторителот при добивањето согласност за отстранување на штетните последици од сторениот прекршок; почесто применување на постапката за посредување во насока на актуализирање на медијативното

дејствување на прекршочниот орган во процесот на утврдување на прекршочната одговорност на сторителот;

- ажурност во евидентирањето и водењето на статистиката за прекршочните предмети, заради правилно вреднување на состојбите во областа на прекршоците и елиминирање на селективниот пристап во евидентирањето на предметите;

- промовирање на опомената како превентивна мерка којашто има улога на предупредување на сторителот за можноста кон него да бидат применети построги прекршочни санкции доколку во иднина продолжи да прави други прекршоци;

- специјализирање на членовите на комисиите за одлучување по прекршок и нивно ориентирање кон постапување по прекршочните предмети заради поголема објективност во водењето на прекршочната постапка и заштита на правата на сторителот;

- избегнување на неефикасно однесување со прекршочните предмети, односно спроведување на прекршочната постапка без одолжување, со цел доследно да се применат основните начела во прекршочната постапка.

Основните карактеристики кои му недостасуваат на Македонското прекршочно право, а кои треба да се обезбедат, се следниве:

- едноставна структура - со цел да се зајакне одговорноста на функционерот; демократско работење на прекршочниот орган, особено во остварувањето на нејзините јавни овластувања;

- деполитизирана прекршочна постапка - раководена од начелото на транспарентно работење;

- респонзивна, граѓански ориентирана прекршочна постапка - како ефикасен сервис за граѓаните во остварувањето на нивните права;

- Да се зајакне административниот капацитет, особено преку развивање капацитети за стратешко планирање и развој на политики, како и преку подобрување на обуките и развивање општа стратегија за обука на членовите на прекршочните комисии;

- Да се овозможи јасна распределба на одговорностите и јакнење на капацитетите за координација меѓу назначените тела/структури за спроведување на прекршочното законодавство, вклучувајќи ги и локалните органи.

Оттука апелирам предложените измени и дополнувања на Законот за прекршоци наведени во овој труд да се земат сериозно и истите што поскоро да се стават во собраниска процедура, со цел да се отстранат воочените слабости и недоречености на постојаниот закон (на кои напорно се работеше повеќе години). Со тоа, се разбира, нема да заврши работата на реформата и усогласувањето со европските стандарди и практики со цел за востановување правичен баланс помеѓу тежнењето за ефикасна борба со прекршоците и ефикасната заштита на човековите права и слободи.

MACEDONIAN MISDEMEANOR LAW - PROBLEMS

UDK 35.076.7.077.3:34.132.6/497.7)
1.03 Short Scientific Article

Abstract

The purpose of this paper is to devote attention to a recent question issue relating to the administration, or modern and efficient infringement proceedings. The main task in this respect for me to ascertain the actual situation regarding the implementation of regulations that regulate this matter. Also important issue in this regard and implement a reform of the legal proceedings by the administrative authorities in connection with the fulfillment of the obligations imposed by the Law of offenses in 2006. The paper explains the ways of law enforcement violations in practice, offers solutions for the entities and institutions that participate in the process of implementing the guidelines (conditions) contained in additional laws in this area, and points to the risk of seizure or Unaccepted measures and activities.

The subject of my paper: normative solutions and practical aspects: the system of misdemeanor proceedings; defining the role of the administrative capacity in March misdemeanor authorities. Also represented are all processes and results that show the functionality and effectiveness of committees for misdemeanor in the conduct of the proceeding

Key words: efficiency, criminal procedure, misdemeanor body, legal certainty, administrative capacity.

¹⁸ M-r Marijana Jovanovska